

Afskrift af modstandsmanden
Ernst Hansens dagbog

Foto af Ernst Hansen venligt stillet til rådighed af Annette Rønne Hansen og Tina Rønne.

Mine oplevelser som frihedskæmper

Af Ernst Hansen

Da tyskerne kapitulerede den 4-5 maj 1945 var der oprettet modstandsfolk over hele landet til at oprette ro og orden. En sådan gruppe var vi her i Ulvshale, som jeg her vil skrive om. Det begynder først i april og slutter den 15. august.

Det var politibetjent Lundstrøm, der boede på Ulvshalegård, som lavede gruppen sammen med Tage Christensen.

Det blev:

Villy Jakobsen

Karl Christiansen

Frede Nielsen

Anders Hansen

Tage Christensen - gruppefører

Ernst Hansen

Vi var altså 6 mand.

Siden kom der 2 mand til, som havde været marinere, men var rømmet fra deres skib den 29. august 1944. De tog ophold på Ulvshalegård som skovarbejdere for at gemme sig. De hed Knudsen og Olsen, så vi blev i alt 8.

Vi blev enige om at være forsigtige, for tyskerne var rå og brutale, og blev vi opdaget, var det skydning eller mishandling. Det var først i april, og der gik en 14 dages tid, hvor vi intet hørte.

Så en dag kom Tage til mig og sagde, vi får våben en af dagene, så nu er det alvor. Et par dage efter, jeg husker det tydeligt, jeg stod ude i haven, da der kom kørende en lastvogn

ført af bybud Hansen, søn af Aksel, samt en bevæbnet politibetjent. De holdt ved Svend Billes sommerhus, hvor det var meningen våben og ammunition opbevaredes foreløbig.

Da de havde losset af, spiste de frokost ved vognen, hvad der var meget modigt gjort. De havde kørt hele formiddagen på Østmøn til andre grupper, og det gik altså godt. Vi skulle stadig være forsigtige, og Inger og jeg havde været i forhør af tyskerne fra Kolonien. De var to og hed Frichs og Asmussen. Det var en kone herude, som havde anmeldt os, men vi slap med skrækken, for de troede ikke på konen; hun var en sort so, sagde de, og de gik deres vej uden at anmelde os. De glemte deres bøsse, som jeg gik ud med til dem.

Foto af Billes sommerhus, Sandvejen 13, Ulvshale.
venligt stillet til rådighed af Hans Frederik Carøe.

Vi fik nu lidt undervisning i våbenbrug af Tage. Det skete om natten og for lukkede døre. Vi gjorde geværer rene og forskellige andre ting.

Våbnene var kastet ned med faldskærm i Sydsjælland og kørt over broen i halmlæs og brændelæs og på alle tænkelige måder. Der var 7 rifler, 1 maskinpistol, 1 amerikansk karabin, 1 maskingevær, bajonetter, 2 sække ammunition.

Da vi havde fået lidt øvelse i at bruge det, blev det pakket sammen og lagt op på loftet, og alt var i det uvisse.

Dagen efter kom der to tyskere og noterede sommerhusene op. De skulle bruges til tyske flygtninge, hvis det blev nødvendigt. Tyskerne var nu på vild flugt over den danske grænse, og vi følte alle, at krigens afslutning var nær, hvad vi alle glædede os over efter den lange besættelse, som var en mørk og trist tid, som ikke kan beskrives.

Vi blev nu bange for at blive opdaget, da det så hurtigt var ude med os. Jeg gik til Tage og satte ham ind i forholdene angående tyskernes besøg. Vi blev nu enige om at grave våbnene ned i Billes garage. Vi tømrede en kasse sammen til våben og ammunition, og jeg gravede et hul inde i garagen ved højlys dag, så ingen anede noget om det. Vi dækkede hullet til igen og satte en ny lås i porten.

Nogle dage efter kom den store dag, som ingen af os glemmer. Tyskerne kapitulerede. Tyskland var slået. Jeg sad og hørte radioen, da det blev bekendtgjort.

Jeg tog straks mit tøj på for at gå hen til Tage.

Da jeg kom, havde han allerede pr. telefon fået besked at gruppen skulle samles og måtte ikke forlade hotellet. Det blev en herlig aften. Radioen meldte stadig nyheder og gode danske sange blev spillet.

Vi var nu blevet 8 mand der var ankommet. De to marinere, som havde boet på Ulvshalegård som skovarbejdere, de var flygtet fra deres skib den 29. august, da tyskerne tog hele magten og bombede flåden. For størsteparten blev den sænket af vore egne folk. Det viste sig, at vi fik en stor hjælp af disse soldater. Der var i øvrigt en mand på hotellet, som jeg ikke husker navnet på. Han boede ellers i et sommerhus herude. Han var også i frihedsbevægelsen og havde en skarpladt revolver hos sig. Han fik nu at vide, at vi var en gruppe, der var ved at samles.

Vi var nu kommet alle sammen og vi fik en dejlig aften sammen, som jeg nævnte før. Vi blev beværtet på det bedste og en uhyre spænding hvilede over det hele. Vi vidste jo vi skulle ud næste dag. Vi sov der om natten, men kun lidt.

Det blev morgen og vi spiste frokost, og endelig ringede telefonen. Det var ordre fra baron Rosenkrantz, som altså var vores delingsfører.

Frihedskæmperne bliver afhentet af en lastvogn, og turen går til Liselund, hvor alle grupperne skal samles.

Vi gik nu ned ved stranden for at holde en øvelse med skarpskydning inden vi kørte, og her blev marinere os til stor nytte med vore våben. Imidlertid kom Carøes lastvogn, og vi tog afsked med vor familie, og så gik 'toget' øster på. Det var chauffør Hugo, som førte vognen. Den var pyntet med dannebrogssflag, hvad der yderligere gav spændte forhold.

Vi kom nu til Keldby, hvor en anden gruppe skulle med, og videre gik det til Liselunds ejendommelige gård, og her var andre grupper allerede samlet, så vi blev efterhånden 100 mand.

Her kom skydningen atter i gang med alt slags våben, men desværre var det ved at koste menneskeliv. To geværer gik af i utide, så kuglerne peb os om ørerne.

Fra nu af kom det mest spændende. Der blev ringet fra Klintholm havn at en masse tyske flygtninge var gået i land, og ligeledes mange fuldt bevæbnede soldater og SS folk.

Vores befalingsmænd holdt nu møde sammen med gruppeførererne.

Samtidig blev der afsendt ordonnanser til havnen, som kørte med stærk fart på motorcykel for at udspionere fjenden.

Stadig indløb nye meldinger det ene værre end det andet. Der blev sagt, at Tyskerne med revolver tiltvang sig adgang til huse for at få mad, og at andre var på vej til Magleby.

Det første var rigtigt.

Nu kom en ny melding; der er lige indkommet en stor flodpram med fanger fra koncentrationslejren Stutthof, som viste sig at være rigtig og jeg skal senere fortælle om disse ulykkelige mennesker, som var ombord i skuden.

Prammen, der er ca. 60m lang, bag bugserbåden Danzig i Klintholm havn. Foto taget af engelsk soldat maj 1945.

Der blev stadig meldt om flygtningeskibe som ankom til havnen.

Vi ventede stadigvæk på gården, mens vore ledere holdt møde, og endelig kom baron Rosenkrantz og holdt en tale til os, hvor han blandt andet sagde; ”I må ikke skyde før i får ordre fra jeres befalingsmænd”.

Nu kom fire biler, hvor vi blev kommanderet op i, vi skal til Klintholm. Geværerne parat, fem skud i geværet og et i kammeret, men geværet sikret og fingeren på aftrækkeren.

Nu startede bilerne og vi rullede afsted gennem Magleby, Busemark og til havnen, og snart var vi dernede, og der var noget at se.

Alle de førømtalte skibe lå dernede, og der var et myldrende liv.

Vi fik nu premierløjtnant Jensen fra Vordingborg til delingsfører, og vi patruljerede foran husene, mens lederne holdt møde, og de blev nu enige om at opsøge de tyske øverstbefalende for at få dem til at strække våben.

Det var et farligt foretagende, da tyskerne var rå og brutale efter den lange forfærdelige krig. Det gik heller ikke så glat og den dag fik vi ingen geværer.

Den dag vi ankom til havnen rettede SS soldaterne deres skibskanon efter os og var klar til at skyde. Samtidig stod deres overordnede og udspionerede os med deres kikkert, men de kunne ikke se, hvor mange vi var, men havde det kommet til kamp, kunne vi sikkert ikke have klaret os, da de var mange flere end os.

Efterhånden faldt stemningen noget, da det så ud til en fredelig løsning.

Det var altså den 5. maj dette foregik.

Om natten fik vi vagt hver anden time to mand ad gangen. Det var en uhyggelig nat, for SS-erne var ikke afvæbnet, og de holdt ligeledes vagt ved deres skib, og de mødte os stadig på deres vandring i den mørke nat.

De overgav sig endelig til os.

Den næste dag forlod de havnen med sydlig kurs. Nu begyndte de andre tyskere at strække våben. I lange rækker blev deres våben og ammunition lagt på kajen. Vi havde i mellemtiden fået forstærkning fra Kallehave, og andre var på vej fra Vordingborg.

Alt gik nu roligere, og mange episoder indtraf rundt omkring mellem alle disse mennesker, som kun ejede de få ejendele, de havde fået med fra deres hjemland.

Vi hørte stadig, der var kamp andre steder i landet, særlig i storbyerne, og mange frihedskæmpere faldt. Tyskerne måtte efterhånden give op.

Vi havde nu haft vagt i flere døgn og kun sovet lidt. Vi fik tabletter af doktor Fenger, så vi kunne holde os vågne.

Imidlertid var Røde Kors ankommet, som skulle forsyne fangerne i dødningeprammen med mad. Jeg var ombord i prammen, og hvad jeg her så, kan ikke beskrives. Det var rædslernes rædsel. Båden var inddelt i flere rum. Fangerne havde ikke fået mad i 11 døgn, og hylede som en flok ulve, snavsede og lasede, lusede og syge, udtærede halvdøde menneske. Der var russere og polakker og tjekkere, som var faldet i fangeskab, fordi de havde kæmpet for deres land.

Der blev nu kastet brød ud til dem fra land. Noget faldt i vandet, men der var straks et par fanger, der sprang i vandet og sloges om det som dyr.

Brød, der ikke nåede over, hentes op af en af fangerne. Intet måtte gå til spilde.

Jeg kiggede ned i de andre lastrum. Her var andre fanger som lå stille hen. De var døden nær. Andre græd, nogle strakte hænderne i vejret, som de ville bønfalde os om hjælp. Der fortaltes at mange var druknet undervejs herover. Når de om natten var oppe i deres eget ærinde, var de så udmattede, at de gled udenbords, og deres vogtere skød dem i vandet for at blive dem kvit. Røde Kors kom nu med mad. Det var vor afholdte doktor Mortensen, som ledede bespisningen sammen med andre hjælpsomme mennesker.

Fangerne sad og lå tæt i lastrummet på prammen.

Der kom en meddelelse til os, at vi kunne blive vaccineret, da der var mange syge blandt fangerne. Vi fik indsprøjtning for fire sygdomme på en gang, og nogle blev syge og måtte i seng nogle dage.

Jeg husker også vi kørte til hotel Sølyst og fik morgenkaffe hos flinke værtsfolk. Vi fik ligeledes kaffe hos Anker Larsen.

Efterhånden blev fangerne flyttet fra båden. De sløjeste blev kørt i ambulancen til Stege sygehus, og aldrig har jeg set så

magre udtærede mennesker. Det var som skulle benene stikke gennem huden, og deres ben var uhyggelig tynde.

Andre blev flyttet over på søbadet, som ligger ved havnen, og kom i pæne rene senge og under lægetilsyn. De mest raske kom til Høje Møns forsamlingshus, andre til Slotshøjs forsamlingshus.

Vi havde nu vagt forskellige steder, blandt andre over de syge, og der var stadig mange flygtninge ved havnen, som var under opsyn, blandt andet en hurtiggående motorbåd.

Der var nu kommet ordre til, at ingen måtte forlade havnen. Men her kom det mest spændende og farlige i hele mit liv. Hurtigbåden havde startet motoren og var sejlet over, hvor jeg stod. Der var fire mands besætning. Jeg spurgte en mand, hvad meningen var med den båd. Han svarede, den er der to marinere, som skal sejle med i Østersøen. Det viste sig, at havde blevet de to i vor gruppe.

Men vi fik noget andet at se.

Jeg havde selv vagten ved den østlige mole, men nu kom afløsningen. Det var to mand fra den østmønske gruppe. De spurgte, hvad de skulle gøre, hvis nogen stak af.

”I skal skyde varselsskud, og resten kender I jo.”

I det samme stak båden af. Jeg var på vej hjem og havde fratrådt vagten. De to andre undlod at skyde, hvad jeg tror var klogt. Båden gik med rasende fart gennem udløbet. Vagten ved den anden side havde ikke noget maskingevær, og inden de fik hentet et, var båden langt til søs.

Der blev nu skudt tre salver efter, men den forsvandt sydefter og er muligvis løbet i armene på englænderne, som havde besat hele Nordtyskland og dermed alle havnene.

Mandskabet var forsynet med maskinpistoler, og havde vi skudt, var vi rimeligvis blevet mejet ned.

Der var nu flere tyske skibe i anmarch, og vor gruppe blev udkommanderet i en fiskerbåd for at undersøge, hvad de havde ombord.

Vi fik vores rifler med, samt et maskingevær med Frede Nielsen som skytte.

Det var smukt vejr og tegnede til en god og spændende tur, hvad det også blev. Da vi var et stykke ude, skulle vi prøve maskingeværet. Frede skulle skyde, og vor ven Knudsen hjalp ham med at sætte det i skydestilling, og Frede fyrede, men så skete der et uheld. Benene på geværet lagde sig langsomt ned, og det sidste af salven gik igennem dækket og ned i kahytten og ud gennem skibssiden lige over vandlinjen. Havde det været under vandlinjen, havde vi nok sunket, da vi ingen båd havde med.

Vi sejlede nu efter skibene, som havde retning mod Tolken ind ad Grønsund. Og følge efter dem var umuligt, og vi måtte sejle tværs over og halede ind på den bagerste. Der var tre skibe, som var i konvoj.

Vor mariner vinkede til dem, og endelig standsede det. Det var et temmelig stort skib. Lastrummet var dækket til. Der var en halv snes mand ombord, for hvis de havde fanger, var vi ude for at hjælpe dem eller bringe dem i havn.

De ville ingen ting oplyse og ville ikke tro, at Tyskland havde kapituleret.

Vi fik en masse cigaretter, og de sejlede videre.

Vi havde nu et andet skib i sigte, som lå i læ ved Falster. Det var en lystkutter med tre familier ombord. De fortalte, de havde motorskade, og kendte heller ikke noget til deres nederlag.

Vi sejlede nu gennem Tolken og anløb Hårbølle bro.

Der var masser af flygtninge. Vi træffer på disse stakler senere. De blev foreløbig interneret i Hårbølle.

Der var ligeledes mange flygtninge i Stubbekøbing og Bogø.

Vi ville nu have lejet en bil og køre til Klintholm, men kunne ingen få. Vi sejlede så igen. Det var en lang tur, det varede cirka fire timer at sejle hjem, og vi skiftedes til at sove, for vi havde ikke sovet i lang tid.

Vi nåede Klintholm om aftenen. Det havde været en pragtfuld tur, som vi aldrig glemmer.

Nu var der sørget for bil, og vi fik lov at køre hjem og sove. Vi fik af dr. Fenger en pose lusepulver, for fangerne havde utøj.

Vi kom hjem og blev gjort rene og fik noget at spise og så til køjs.

Næste morgen skulle vi derned igen og have vagt, og det gentog sig de følgende dage. Vi var der en halv snes dage og oplevede mange spændende eventyr. Imens blev der arbejdet i Stege med at arrestere folk, som havde været dårlige mennesker under besættelsen, og der blev oprettet en kommandocentral med Bøgebjerg Hansen som chef.

Nu var det blevet bestemt, at flygtninge rundt i landet skulle interneres, og deres både beslaglægges af staten.

De var nu afvæbnet over det hele, og de skulle transporteres til Stege i bil.

Vi blev sat til at bevogte flygtningene i bilerne, to frihedskæmpere i hver. Vi sad oppe på biltaget med skarpladte geværer og kørte til Rådhuset i Stege, hvor videre ordrer blev givet, og det blev Kolonien i Ulvshale, og hermed var Klintholm eventyret forbi, for gruppen skulle have vagten herude, og vi fik

forstærkning fra Nyord, og fra Ulvshale nogen, som meldte sig efter 5. maj, som vagtmandskab.

Vore flygtninge var hovedsagelig fra Nordtyskland og Østpreussen og andre steder i hele Tyskland. Det var fredelige mennesker, og de blev behandlet derefter. Tage var vor kommandant og fik her brug for sit sprogkundskab, og her begynder et nyt afsnit af vort eventyr.

Kolonien Ulvshale Strand, hvor tyske flygtninge var interneret, bevogtet af danske modstandsfolk.

Pladsen blev indhegnet, så de kun måtte gå i gården. Senere blev pladsen udvidet til stranden med badning ½ time. Her fik vi stadig besøg af fremmede mennesker, og det kneb med at holde dem hver for sig.

Stadigvæk havde vi besøg af vore overordnede fra Stege for at visitere, og de måtte aflevere deres tyske penge, og danske penge måtte de slet ikke have.

Her indtraf mange pudsige episoder, selv om det var i en alvorstid.

Englænderne bestemte alt angående deres forplejning, og det var jo ikke store ting, de fik at spise, og nærmest en kummerlig tilværelse at føre langt fra deres hjemstavn, hvor mange havde mistet både far og mor, og hele familier var udsluttet efter de frygtelige bombeangreb.

Jeg fik nu en stor oplevelse til. Politiet havde på Bogø arresteret tre tyskere, som skulle interneres herude. Jeg fik det job at hente dem i Stege til fods. Jeg fik Tages maskinpistol, den havde de mest respekt for.

Jeg skulle møde dem halvvejs på Nordmarksvejen. En betjent skulle følge dem dertil, og jeg mødte dem ud for Vinthers gård.

Det var tre unge fyre, som var sejlet til Stubbekøbing og havnede altså på Bogø. Turen gik rolig herud, og jeg sagde ikke et ord på vejen herud. Jeg gik en halv snes skridt bagefter dem med pistolen klar, men der skete intet, og vi kom velbeholden til Kolonien, og jeg var en stor oplevelse rigere.

Næste oplevelse var ikke spændende, men sørgelig. En ung pige havde fået halsbetændelse og var meget syg. Doktoren havde været der flere gange. Jeg havde vagten om aftenen, da hendes fader bad mig skaffe to sodavand til sin datter. Ifølge loven måtte jeg ikke, men jeg gjorde det så alligevel.

Den anden morgen da jeg kom igen, var hun død. Hun blev kun 18 år gammel, og hendes far og mor sørgede over alle grænser. Hun ligger begravet på Stege kirkegård i den nordlige side. Villy og jeg præsenterede gevær ved båren.

Vi fik nu flere flygtninge, vi havde nu cirka 130 på Kolonien, så der var fuldt optaget alle vegne, og vagten blev atter forstærket til 12 mand.

De sidst ankomne var de før omtalte fra Hårbølle, men efterhånden blev forholdene dårligere, for de sidst ankomne var ikke så venlige, som de første, og badningen blev forbudt. Samtidig blev pladsen indskrænket, efterhånden var kun pladsen omkring Kolonien.

De fleste gik og dasede, nogle sov, og børnene legede, og sådan gik tiden; en kummerlig tilværelse.

Nu kom luseplagen igen, men de havde det gode lusepulver og snart var de rene igen. Der var stadigvæk nogen syge, og et enkelt tilfælde af difteri, og vi måtte atter lade os vaccinere.

Men eventyret var også her snart forbi. Gentofte ejer som bekendt Kolonien og ville have børnene derud, og det lykkedes også.

Snart fik vi at vide, at flygtninge skulle til Kallehave og så var det slut her. Vi havde blandt flygtningene 15 lodser, som talte godt dansk. De var altid utilfreds med at blive bevogtet. De havde kendt bedre dage, og måtte finde sig i deres skæbne.

Jeg husker et morsomt tilfælde en dag de blev visiteret. Villy og jeg stod vagt. Da kom en mand kravlende hen bag buskene for at gemme noget, antagelig tobak. Da han så os, blev han bange for, at vi skulle indmelde ham, og han forsøgte at gemme varerne i sin hue. Han tog sig ikke i agt for, at han blev alt for høj. Det var komisk at se.

Og der var mange pudsige episoder hver dag trods de sørgelige forhold.

Nu var det så bestemt, at flygtninge skulle rejse, og det skete hurtigt. Nogle blev kørt, og de fleste måtte gå under bevogtning af frihedskæmpere. Nogle unge piger blev tilbage for at gøre rent.

Frede og jeg blev tilbage for at køre halm væk, som var blevet brugt til at sove i, og nu så det ud til, at eventyret var forbi. Men det var det ikke.

Mens vi var ved at gøre rent, kom løjtnant Sørensen og spurgte, om der var nogle aktive frihedskæmpere ledige i gruppen, for de skal først have arbejde.

Villy og jeg fik derefter kystvagt fra Hårbølle til Ulvshale, hvad jeg nåede 5½ gang.

Kort over en del af den kyststrækning, som Ernst Hansen patruljerede

Vi havde nu været i Stege og fået andre geværer, et tysk i stedet for det engelske, og vi var ligeledes til geværeftersyn og fik ni på det.

Vi skulle nu melde på kommandocentralen om morgenen og kl. 4 skulle, så blev det regnet til 8 timer. Vi begyndte ved Hårbølle, og turen varede 6 dage øen rundt. Vi havde forskellige steder at gå hver dag, Hårbølle, Tøvelde, Klintholm, Storeklint, Liselund, Brunhoved, Ulvshale og forfra igen.

Det var dejlige ture, lige i sommerens hjerte. Vi skulle se efter strandingsgods, strandvaskere, sprængstof og alt muligt som drev i land.

Der drev lidt sprængstof ind, ellers var det mest bøjer og andet vragods, som ikke var meget værd. Det blev afmærket for senere at blive sejlet sammen.

Vi havde vore geværer med, og når der var lejlighed, skød vi til måls efter alt muligt, hvor det ingen skade kunne gøre. Vi kunne cykle nogle af turene, andre steder måtte vi gå.

Klinten var det skønneste man kunne tænke sig at se.

Der var enkelte badegæster langs kysten, men som regel var der dejlig ro og fred.

Liselunds have var også dejlig at vandre i. Her talte jeg med gamle baron Rosenkrantz, fik jeg senere at vide.

Vi havde fået udleveret tyske flygtningecykler at køre på. De var lette at køre på. Vi selv havde ikke gummi på vore cykler. Vi havde ikke fået gummi i alle krigsårene, og det var utrolige ting folk kørte på, så som faste ringe, træ-dæk og endog bare fælge.

Den første dag vi havde kystvagt var en varm sommerdag, og vi var blevet tørstige. Vi gik ind i en villa og bad om vand, men

brønden var tør, og vi købte i stedet to øl af konen, og det var en seværdighed i disse tider, da alt var rationeret.

Vi kom også rundt på Cafeer over det meste af øen. Damsholte, Hjertebjerg, Keldby, Liselund restauration som bestyredes af Viggo Hemmingsen, Sømarke. Ham træffer vi senere.

Vi kom også til hotel Storeklint, hvor vi kunne gå med uforrettet sag. Vi var jo kun frihedskæmpere og kunne nøjes med vand, vi var jo ikke fine gæster.

Det var herligt at køre ned ad klintebakkerne, hvor Villy som regel tabte sin hue i den stærke fart.

Ligeledes kunne vi fra Liselund køre mange kilometer med god vind, det var ned ad bakke den meste vej.

Vi kom også på Sønderby kro og købte kaffe.

Villy begyndte så småt at snakke om at gå fra vagten. Han skulle hjem og hjælpe sin far med at færgе over til Nyord, der var travlt i sommertiden. Der gik en uges tid, så måtte vi skilles, desværre.

Jeg fik en ny følgesvend. Han boede i et hus i Søndervig ved navn Drea. Han hed Hemmer Jensen. Det var hans faster, han boede hos. Han havde været i forhør af Gestapo, men blev hurtig løsladt igen. Han blev hugget ude på Hårbølle fort, som han var ved at tegne. Han var student og 18-20 år.

Vi var sammen en halv snes dage, så skulle han rejse til Hillerød.

Han blev afløst af en fisker fra Klintholm ved navn Kaj Carstensen og blev straks afløst af Viggo Hemmingsen, som jeg før omtalte, og vi fortsatte så vagten øen rundt.

Bøgebjerg Hansen havde nu pålagt os at afmærke de ting vi fandt, og I skal senere ud at sejle det sammen til Klintholm og senere til Stege.

Vi glædede os meget til disse ture.

Der gik endnu en uges tid. Det var uroligt vejr, men en skønne dag stod vi til søs med Viking af Stege, som var hugget fra tyskerne den 5. maj.

Den førtes af maskinmester Carstensen og en medhjælper ved navn Grønborg, som blev afmønstret allerede den første dag jeg var med, og efterfulgt af førortalte Kaj Carstensen.

Vi var altså fire mand.

Vi var helt nede ved Nordfjeld og begynde, og det var dejligt at se klinten fra søsiden. På hjemturen fik vi motorstop, og der gik nogen tid inden vi fik den lavet, men kom godt hjem.

Næste dag gik turen sydpå til Tøvelde Børnehjem, hvor opsamlingen skulle begynde. Her traf vi to badende lærerinder. De fik en sejltur, og vi fik til gengæld kaffe og drog atter hjemad. Sådan gik den ene dag efter den anden, indtil det hele var bragt til havnen.

En dag, da vi var til søs, kastede vi en bøje i vandet og skød den i sænk. Den var halvfuld af sand og til stort besvær. Kaj Carstensen skød den i sænk.

Brunhoved var et roligt sted, der havde vi mange skydninger. Andre steder gik det mere hårdt til. Der var store savn i mange hjem, som ikke kan glemmes så let.

Et eneste skud ved Klintholm havde måske kostet mange menneskeliv.

Efterhånden var vi færdige med at samle vraggods. Vi fik ordre til at sejle det til Stege havn. Vi skulle ind under Fanefjord skov og hente en stor bøje, men vi opgav grundet på vind og

vejr. Vi havde en dejlig tur gennem Grønsund og smukt var det at se Falsters Østkyst og Møns kyst på den anden side. Vi skulle jo rundt Bogø.

Vi blev enige om at spise frokost hos Nikolaj Nielsen, forhen Ulvshale, som vi alle kendte og vi havde nogle hyggelige timer sammen.

Efterhånden var det ved at blive aften, og vi måtte videre. En smuk tur havde vi forbi Storstrømsbroen og videre gennem sundet. På hjemturen havde vi den fornøjelse at se en af de patruljebåde, som var sænket af dansk mandskab i dagene 29. august, og mange andre ting skete rundt i landet for at trodse tyskerne.

Vi sejlede under Kallebroen, den var skøn at se på. Vi nærmede os snart den dag vi skulle hjemsendes, og den sidste tid gik med at gå vagt ved kysten, hvor vi havde nogle dejlige dage på slutningen.

Carstensen og Kaj sejlede til Gedser og hermed sagde vi farvel til disse gode kammerater og Viggo og jeg var ene om vagten.

Omsider oprandt den 15. august, og hermed var den store tid forbi, som mig står som den herligste tid jeg har oplevet og hvor min rigtige soldatertid kommer langt i baggrunden.

Der var det øvelse, men her var det alvor, her var bøssen ved at gå af.

Vi havde atter nogle skydninger på skydebanen, og der blev talt meget om en hjemmeværnsforening, som skulle oprettes af frihedsbevægelsen.

Og der bliver holdt møder rundt om i landet.

Tage og jeg var til møde i Skydevænget den 28-1-46 (værnsforeningen). Her blev talt om hjemmeværnsforeningen i fremtiden, og der var lysbilleder fra verden derude.

Den 7-12-45 havde vi frihedskæmpergilde i vort hjem. Karl Christianden var bortrejst, og vi var derfor kun fem familier. Vi havde en hyggelig aften, som varede til 4½ morgen. Det var vinter og kaneføre og gjorde det besværlig at blive samlet. Marie gik herud fra Ullemarke.

Foto af Ernst Hansens bolig, venligt stillet til rådighed af Hans Frederik Carøe.

Den foranstående tekst er en afskrift af Ernst Hansens dagbog, som ligger i boks på Møns Museum i Stege. Jeg har valgt at benytte hans sprog uændret og kun rettet stavefejl samt skrive navneord med lille bogstav, ligesom jeg har indsat enkelte manglende ord, samt foretaget tegnsætning.

Herstedøster, 17. maj 2022

Johannes Lundstrøm

Ejner Lundstrøms ældste søn.

Mine Oplevelser som Frihedskæmper.

Da Tyskerne kapitulerede den 4-5 Maj 1945 var der oprettet Modstandsfolk over hele Landet til at oprette Ro og Orden, en saadan Gruppe var vi her i Ulfshalle som jeg her vil skrive om. Det begynder først i April og slutter den 15 August.

Det var Politibetjent Lundström som boede paa Ulfshalegaard som lavede Gruppen sammen med Tage Christensen det blev

Villy Jakobsen Carl Christensen
Froede Nielsen Anders Hansen.
Tage Christensen Gruppeløder.
Ernst Hansen

Vi var altsaa 6 Mand.
Siden kom der 2 » til som havde været Marinere men var rømt fra deres Skib den 29 August 1944 de tog Opkald paa Ulfshalegaard som Skondrupsere for at gemme sig de hed Knudsen og Olsen

Første side i Ernst Hansens dagbog. Heldigvis er hans håndskrift let læselig.